

Llevant

Quinzenari portaveu de l'Associació "Minerva,"-Defensor dels interessos morals i materials d'Artà i sa Comarca

Redacció i Administració Quatre Cantons, 3 + ARTÀ	Dels treballs publicats ne son responsables els autors NO'S TORNEN ELS ORIGINALS	PREUS ESPANYA. { Trimestre. . . 0'50 Ptas. Any. 2'00 » ESTRANGER Doble. la bastreta	Se paga a la bastreta
Any I	Artà (Mallorca) 10 de Janer de 1917	Núm. 4	

El ferrocarril Manacor-Artà

Si les millores de caràcter general senyalen sempre el progrés dels pobles, hem de regonexer que la millora que beneficiarà la nostra vila, juntament amb les de la Comarca Llevantina, la construcció del ferrocarril Manacor Artà, es de molta mes consideració, per quant la facilitat de comunicacions du apareat el el desanrotlo en tots els ordres de la vida.

L'home no sols viu de pa, també necessita ideals que li fassin agradable la vida, i aquests ideals han d'anar encaminats a fer be a sos conciutadans i amb aquests a las societats naturals que ellans formen; a naquest principi, el tengué ben en eompte l'honorable patrici D. Rafel Blanes Tola-sa quant se prengué la molestia de trebayar, per conseguir per el nostro poble, millora de tanta transcendencia; que es un fet, ja ningú heu posa en duptr

Sabut es per tot-hom que per l'Abril de l'any passat, se subastaren les obres d'explanació del tros compres dins el nostro terme, 5 kilometres, i que le subasta s'adjudicà a Mestre Mateu Obrador (a) Claret; idò bé, les obres que se comensaren pel maig están tan adelantades, que si interessava tenirles llestes dies un parey de mesos, el contratista podria quedar be de tot.

Hem trescat el nou camí, i si comensam pes *Coll des Cassador*. que es ahont han hagut de fer mes feina. ja que hi ha un desmont de 8 o 9 m. del cual queda per escotar una quarta part, la que mira i arriba a la partió de Son Servera, porem seguir pels *Sos Catius*, fins an el Molí d'en Salom, vengent per tot senyals de la nova via.

An el Molí d'en Salom, s'hi construeix el pont; després de cavar el fonaments ahont se trobà un riu d'aigo, se comensà a sentà amb ciment portland i ara ja se poren veure com van amb augment les filades de pedra picada de Na Pati, que donarán hermosura an el pont, el cual tindrà un uy i sirà una de les millors obres d'enginyeria del nostro terme.

Seguint de cap a la vila, no hi ha cap propietat en la cual si si vegin senyals del nou camí que com a gran arteria ha de donar vida a la nostra població.

Desde *Son Frare* a *Na Pati* punt de terme, hi ha una partida de metros acabats i a *Na Pati* si van traguent poc a poc, les pedras que s'empleen an el pont' ahont si duen per medi de vagonetes.

Ara el'contratista pot disposar de sis, amb

800 metros de rails; hi ha ocupats uns setanta obrés.

Sia l'enhorabona, una vegada més a D. Rafel Blanes per la millora conseguida per la Comarca Llevantina.

RUPIT

Impressions de Viatje

La cega

No hi ha en tot el mon un país que tenguí'l cel mes blau que'l que tenim a Mallorca. Però sí, tan blau i lluminós el té aquell país ahont, embarcats dins un gran trasatlàntic, ferem la coneixensa de les dues garrides dones de que volem parlar an els estimadíssims llegidors de LLEVANT en aquest primer comte del molts, que, si Deu ho vol, escriurem per escampar un aire de les belleses vistes a través lo mon corregut.

Era una diada de Sol equatorial. Els anyells blancs que fa la sabonera de la mar picada, pareixien damunt sa planura immensa, com ànimes verges que sortissin de l'abisme incompreensible...; i pensava la nostra fantasia, mentres el barco anava deixant enderrera el port ont hi acabave... de fer escala, si an els fons de l'aigo hi viurien també monstres desconeguts, com a la terra, o si sols hi hauria peixos, algues i esponges, i davall de tot el foc de l'espantós intern.

Com que pensant en coses grans tot d'una se mos presenta a la memoria la figura de Deu, an aquella soledat pensarem an el, be i el mal, en los angels i els imo-dnis, en els sants i els pecadors...

Dels nostres enlairats pensaments mos tregueren dues dones, jovesanes i ben enlestides; dues senyoretas modernistes, com diriem, que se devien haver embarcades en el darrer port i que cridaren l'atenció de tot el passatge, principalment una d'elles per el seu vestit escotat i de tela casi casi transparent. Una era rossacom un angel; l'altra tenia els uis i els cabeis tant negres com la nit.

Prest va fer efecte la seva guapesa, i aquelles dues poncelles de la vida, enviades com totes les dones, per Deu, per embelir amb sa presència i purificar amb sa delicadesa, les brusquedats del mon, se veren enrevoltades de casi tots els homes qu'anaven a bordo, que cercaven distreure amb elles les hores d'espai que dins el barco solen ser llargues i, per efecte d'aquesta abundancia resultar fatigoses.

La morena deixà de mirar enfora i prest la vaig veure riure nerviosament, *hestèricament*, com diven eis modernistes. La rossa plorava; qui no hagués sabut qu'era cega hagués cregut que no deixava de mirar les montanyes de la seva terra, que s'enfonyaven ja aigo enrera, dins la blavor d'aquella mar suau.

El com mes la morena esclatava en riure pareixia que mes la cegueta plorava!

¿Per què ploraria? Els homes tots estaven enrevoltats a la seva companyera i s'havien enretirats d'ella. ¿Perque no l'hi parlaven també? Era el dolor que feia fugir d'ella les demés persones? ¿Era sa desgracia? Noltros creguerem qu'era la seva bondat, retratada en sa cara de verge i en tota sa figura innocent. Aquells homes no cercaven mes que passar l'estona, no anhela-ven mes que sensacions i gusts del mon.

Llavor vaig sentir que l'hi parlaven a la morena del

amor i Com si aquella dona que reia mentres sa germana plorava, que mentres sa terra, son poble s'allunyava, pogués comprendre un sentiment, pogues comprendre jamai l'amor!

Un senyor de cabeis blancs cridà a les dues germanes i les fe anar a un lloc retirat. A la morena li caigué tort que son pare li fes deixar aquella companyia de garrits jovesans... i plorà. Però en els llabis de la rossa apuntà una mitja riada de satisfeta.

—¡Oh, Mercé!—l'hi va dir a sa germana.—¿Quant hi veurás? Jo, que som cega hei veig mes que tú. Veig amb eis ulls de l'ànima. Tú, tens tots els sentits bons sentits bons però no tens cor!...? Plores per homes que ni tant sols coneixes, i no plores per lo que sempre havies vist, i com jo aquell dia, ara, pot ser, tú acabes de veure per a sempre, tan enfora mos n'anam?

Lletgidors volguts: ¿Quina de les dues germanes era la cega? ¿M'ho sabeu dir?
Ciutat.

ANTONI CARRIO SALAS.

Històriques

Lo que li succeí an el Rei En Jaume i an els seus en la conquista del districte d'Artà.

(1230)

A la dematinada, surtida de sol, s'armaren los cavallers, i en número de trenta cinc emprengueren la pujada de la muntanya, per anar a parar a fi de que els sarraïns no los fugissen per dalt. Mentres tant els homes de a peu comensaren a pujar, acostant se a les coves on hi havia l'enemic, fins que los arribaren amb les pedres i flexes.

No era bó de fer rendir aviat a tota aquella gent ben numerosa i ben aprovisionada, per la gran dificulde ferir-los tant de dalt com de baix, per mos de que la muntanya, que era alta i mala de pujar, acabava amb uns penyals que surtien molt, fent cova i a devall s'hi refugiaven, emparant-se de les roques que los tiraven de part damunt. Així succeia que totes les pedres que les tiraven no les ferien, en no esser colen-a per xamba que pegàs a unes com a bardisses de llenya que havien fetes per mes defensar-se. Però com que les atacaven tant i tant i com mes anava mes s'hi acostaven, i eis surtien qualche pic per defensar-se en ferien axí mateix qualche; «aquesta contesa durà per bon espai, e era fort delitable a veure».

Y entre tant se feu mitj dia. Vegent lo por adelantaven i lo inútil que era tirar pedres a les coves, perque tant mateix ni de dalt ni de baix los porien ferir, i essent aquell dia dijní, que observaven feelment aquells bons guerrers, en Nuno Sans digué an el Rei: «Devallau, senyor, menjareu e llavor vendreu i ordenareu que es dega fer en altre manera». Però el Rei li contestà: «O en Nuno, no siat impaciént ni rebou, que es be segur que eis agafarem». A pesar d'aixó, posant s'hi el mestre del Hospital, que si bé trobava que el Rei tenia raó en esperar, trobava també que era hora de que se-n anàs a dinar, devallà el Rei amb en Nuno, quedant-se el mestre per continuar s'envestida.

Mentres el rei i en Nuno dinaven, el mestre del Hospital feu amollar amb unes cadenes, desde dalt do

la muntanya, una caldera plena de foc i combustibles, i amb una corda un home que l'anava tirant peis bet-betxers i barraques dels sarraïns, les quals bufant el vent anaven prenguent i fent grans fogateres, de manera que mirant-ho el rei desde la taula passava gust de veure-ho; i així se'n cremaren fins a vint d'aquelles enremades (1).

En vista d'això, aprofitant l'enutx i depressió d'anims, que havia produït an el sarraïns, el vaure encenses les seues barraques i defenses, el mestre los entimà que se rendissen, de lo contrari haurien de morir. No estaven ells encara desesperats del tot, i més que confiaven de rebre ajuda d'en Xuayp, així és que li contestaren que si dins vuit dies, contant desde aquell, que era el diumenge de Passió, no havien rebut auxili s'entregarien, però no come catius.

Anà tot-duna el mestre an el rei a contar-li els pactes, però, li digué, que de cap manera les admetés en no esser come catius, perquè estaven retuts del tot i casi mig morts.

(Seguirà)

LI. LI.

(1) Diuen en Binimelis i Dameto, que en aquesta ocasió, dos cavallers, de llinatge Moix, fent an el cap de les fletxes una materia inflamada, i desparant-les cap a les enrema des dels sarraïns, les feren prendre; en motiu d'això les afagiren en el sen escut, diuen ells, un braç armat que tira una fletxa encesa; i amb això de fixar l'origen de les armes de famílies e-hi ha que anar molt alerta.

Vida social

"Minerva"

La nostra associació complint sempre els fins per-que fou creada s'esforça sempre per instruir i educar als seus associats. Durant aquesta temporada intermedia entre les dues tandes de Conferències organitzades, els diumenges a vespre a les 7 1/2 i als dies festius a la mateixa hora, hi té lloc un acte que's de gran utilitat pel jovent, i es lo que anomenam *Lectures intimes*, ja que consisteix en llegir un o mes en alta veu i sols p'els socis que hi vulguin assistir, trossos escrits dels millors autors. Per ara han estades llegides ja dues conferències del P. Victor Vantricht.

Es això un treball qui no's veu, però que ningú negarà que no sia de gran interès pel jovent. Llástima dels qui prefereixen anar a donar broma i divertir-se perdent el temps miserablement!

**

Ha quedat constituït com a *fiol* de "Minerva" un *Grup social de Previsió* que té per fins propagar per tots els medis l'ensenyansa econòmica, l'estalvi, la previsió i el profit qu'això reporta. Es de gran utilitat i son de preveure es bons fruits qu'aquella entitat pot donar.

**

La Societat "Minerva" ha fet contracte amb el "Círcol de Obrers Catòlics" d'aquesta vila per la cessió del Teatre d'aquesta entitat per celebrar-hi els actes de més importància que Minerva organisi.

Com el temps curtetja per fer-ne cap durant els *Darrers dies* se comensarà per la corema en que s'hi donarà la segona serie de Conferències que s'anunciarán oportunament perquè no se coneixen encara tots els noms dels conferenciants. Per a pasqua s'hi farà una Vetlada literaria-musical i després cinc funcions dramàtiques a càrrec de la *Secció de declamació* de Minerva.

S'escarada es llarga! Feina a volé; i qui n'es que alsí es dit.

Ajuntament

Sessió de dia 28 de Jener

En la sessió celebrada en aquest dia.

1.er Se rectificà l'allistament de joves concurrents an el reemplaç del any actual.

2.^{on} No s'haguentse presentada cap reclamació en contra de la declaració d'utilitat pública sollicitada per aquest ajuntament per el camí de Betlem s'acordà donar-ne compte an el Governador civil.

3.er S'acordà abonar del capítol d'imprevists 22'50 pts. a D. Gabriel Buades import de unes plaques indicadores dels peons caminers.

4.^{on} S'aprovà el repartiment de grifons de l'any corrent.

5.er S'acordà facultar an els propietaris de cisternes perquè les umplin de la canyeria pública, per torn rigorós.

6.^{on} Se facultà a la comisió de beneficencia per fer diferentes reparacions i adquirir alguns objectes per l'Hospital d'aquesta vila.

Sessió de dia 4 de Febrer

En aquesta sessió:

1.er S'aprovà l'extracte d'acorts del més de jener prop passat

2.^{on} S'acordà la distribució de fondos del més corrent.

3.er Se verificà el sortetx dels vocals associats els quals amb unió de l'Ajuntament han de formar la Junta Municipal durant l'any corrent.

Periódics de camvi

Novament han visitat la nostra redacció el diari «La Almudaina» de Palma; «Boletín del Ateneo Científico» de Mahó i «Sa Marjal» de Sa Pobla.

A tots agraïts i otorgam el camvi.
«El Heraldo de Cristo» de Palma nos dedica frases laudatories. Mil mercès

"Nueva Semilla"

La Mutualidad Escolar que amb aquest nom hi ha establida en l'Escola 1.ª Nacional de nins que dirigeix D. Andreu Ferrer ha enviat al Govern la *Memoria* i *Balans* reglamentaris, dels quals en treim aquestes notes:

Socis ingressats durant l'any 1916	16
» de baixa per ausencia	1
En queden enguany	15
Entrades durant el mateix	49'70 ptas.
Ingresades a la «Caja de Pensiones»	46'60 »
Queden en depòsit al 31 Decembre	3'10 ptas.

Goses Nostres

S'Argument

En la descripció que ferem en el número passat, de la típica festa qu'el poble d'Artà dedica a Sant Antoni Abad, de Viana o de Jener que amb tots aquests noms el poble'l coneix, deixarem per falta d'espai la ressenya d'aquesta nota tan pròpia de la festa, que sense ella no resultaria plena i hermosa com es avui; *La glosada de s'argument* l'arredoneix i li dona caràcter.

Tothom coneix el sentit de la paraula *glosador* i *poetes populars*, això es persones d'engeni natural però lo regular analfabetes, que tenen molta per improvisar i arreglar amb cert art, *gloses*, composicions en vers de sis, vuit o mes versos octosílabs. De *glosadors* casi tots els pobles en tenen, i per lo regular prenen part en *torneigs* que celebren entre ells durant els diumenges o vetllades d'hivern, se proven a improvisar sobre un

assunto determinat davant una concurrència que los paga i es la que judica sobre *quin guanya*.

D'Artà n'han sortits alguns d'aquests *glosadors* i fins en tenim eu cara que tresquen els damés pobles de Mallorca i Menorca Menorca *provant-se* amb externs i cercant *qui les doblegui*. Però no es an aquests an a qui nos referim, qu'aquests volen mes amunt i no s'entretchen amb lo típic de la terra, van a cercar *doblegar-ne* i trobar qui's e pagui sa cantada.

Els *glosadors* nostros que componen *S'argument* son, per lo general, homes sense lletres o amb molt poques, d'incapàsos e'escriure les gloses que componen, dedicats a l'art de conrar; homes de casseva que no solen coneixer sa taverna mes que per cantar-hi s'argument el dia del Sant; homes per lo regular de sanes idees, de fons relligiós, (sobris, metòdics i gent de be a carta cabal. Durant l'any no solen pendre part en torneig decap classe, mes que prenen nota *in mente* de tot quant en el poble socceeix, dia per dia i cosa, per cosa especialment lo mes notable en meteorologia i art de conrar. Anoten les pluges, calabruixades, tempestats, torrentades i vents de cada un dels mesos del any, com també el compor tament del camp, les malures, cullita, etc

Tampoc deixen de consignar les desgracies, citant els noms, i les sorts, les bregues importants, ferides, el moviment polític, l'entrada d'un Rector nou, la veguda del bisbe, l'estat de població amb els neixements, morts i matri monis. Ido a tot això i molt mes qu'anoten durant l'any heu componen en gloses de sis versos octosílabs, fent ne un *glosat* de setanta a cent estrofes i an aquest glosat l'anomenen *S'argument*.

Així es veu que *S'Argument* es la vera nota històrica de l'any amb els mes petits detalls, i la colecció de tots el *Arguments* fets desde temps immemorial, seria avui una font d'història local de lo mes profitosa, si els Ajuntaments o qui pogués s'haguésen cuidat d'arreglar-ho com proposaren temps enrera ilustres fills d'aquesta població. Mes per desgracia el consell no se recut, i els *Arguments* s'han perduts casi tots, ja que no queden mes que's qu'encara recorden vellets que de joves foren cantadors i alguns qu'en te recullits el *Círcol d'Obrers Catòlics* que fa uns quants anys oferia (i per això mereix un fort aplaudiment), un premi a la glosada millor de *s'argument*, qu'abans de la festa havien de presentar per escrit i quedava arxivat.

La primera glosa d'aquesta composició sol consistir en demanar a Deu inspiració i sabiduria per no errar; en la segona demanen llicencia per cantar-la al Sr. Rector i al Batle major; la tercera, benevolencia al auditori per escoltar-la i a la quarta s'entra en materia. An el final se demana també perdó als oients, se sol dir la classe i edat dels *cantadors* i a voltes fins les senyes personals; i a la darrera, fent vots per encontrar-nos tots un dia a la Gloria, acaben sempre amb el darré vers que diu: *Diguem visca Sant Antoul*.

Quant el glosador té composta la glosada de *s'Argument*, escueix cuatro jovensans i a voltes fadrins que sapiguen entonar, i durant una mesada les fa anar a cada vespre a casseva per aprendre-la. El dia de Sant Antoni el demati tots plegats acudeixen a la cavalcada formant *estols* de quatre, tants d'*estols* com glosadors cantant per primera vegada mentres volten, cada un sa seva per els carrers de la població.

Abans, tots anaven damunt quatre mules ensellades amb bast i baiasses i una pell, amb tot l'ensellament nou de trinca. Avui s'ha posat de moda presentar-se cada estol dins un carro, lo qual lleva tot el colorit que tenien els estols d'anys enrera. Suposam que tornarà l'antiga costum de presentar-se amb bistia per hom, perquè tothom troba els carretons com o nota de mal gust.

Acabada la *Calvalcada*, sense davallar de les bisties o damunt els carros, se planten en la plassa i allà cada estol canta d'aturats el *Seu Argument*, voltats de gent qu'escolta amb gran atenció. Tot el dia de Sant Antoni i els dissabtes, festes i diumenges sigtients fins ben entrat el Carnaval van a les cases particulars per *si tenen gust de sentir s'argument* com altres joglars de l'antigor, comensant p'el senyor Rector, batle, senyoriu i a qualsevol les ho demani.

Assaguts formant un quadrat, mirant-se de cara de dos en dos, el colso dret damunt el jonoí respectiu, aguantant-se la gaita alta i la ma, ulls baixos i pausadament, amb una tonada típica en lloc més, ni en altre temps cantada van descapdellant sense interrupció *L'Argument* i al acabar divien: *Molts anys i perdonau del enfado*, essent obsequiats amb coca i dobbés.

Deu vullta qu'aquesta hermosa costum perduri per temps infinits i els qui deven i poden, recullin aquestes composicions que encara que d'escàs mérit literari en tenen dins el folkloric i com a petits detalls històrics.

Enguany s'en presentaren dos estols, dels quals en volem dar una mostra a fi de que els qui no coneixen aquestes composicions se formin càrrec del seu valor.

ALI-BAXÀ.

Argument de 1916

glosat p'en Juan Ferrer (a) Vermay

Conté 72 dues gloses. Vatnet aquí algunes agafades una d'aquí, i l'altra d'allà.

Desde l'any onze sufrim
un temps molt impertinent
es llarg per molta de gent
i amb orgullo vivim;
ningú s'esmena i tenim
un mirai ben avinent.

Ordis civades i blat
foren pocs qui feren prova,
molts de rotés dins Sa Cova
sols no aplegaren manat
ni hagueren mesté dentat
de sa faus veia ni nova.

Feren tots es garrovés
sa somada ben jutgera
tampoc no fe s'olivera
per ningún punt cap escés;
no importá es traginés
baratassen sa somera

Parlarem de s'ausinà
qu'es interés des porqués;
no creg qu'en tenguen demés
ni abastament de aglà,
enguany no'l verem fruità
no essé an es punts mes agres.

Mai havien vist pagá
es porc gras en aquest preu
i s'ordi en passá de deu
tothom ja'l trobava ca
i avui si'n voleu comprá
a quinze; i aixó no treu.

A l'amón Sancho també
un contra temps el trobá
si ell no va gemegá
sa bossa s'en sentigué
ses antenes li prengué
i es molfí li fe becá.

No mos varem descuidá
de pendré nota també
de quant vengué aquell *poble*
per aquí aigo a cercá
¿Sabeu lo que va trobá?
Dobbés i los s'en dugué

Cent cinquanta en teng memori
que batisme els varen dá,
i sa donaren sa mé
coranta un matrimoni
vuitanta morts a la glori.
Sentanta d'aument ni ha.

Si trobau qu'en es papé
un poc l'hem abreviat
mirauvos sa nostra edat
i no estareu endarré;
tres casats i un qui té
es matrimoni acabat

Del Argument de'l Sen Bartomeu Maria (a) Rotget punts
posam mes que la primera i la darrera:

¡Oh divino Redentó
Fill de la Verge Maria
Heu d'essé la nostra guia,
i daumos cabilació;
no hi ha que teni temó
si vos mos feis companyia.

Si en muri tenim la glori
no hi ha mes que desitjá
i en vida es benestá,
res pus teng a sa memori
i tots plegats per acabá
digam visca Sant Antoni.

I valga per mostra.

Crónica

De Canostra

En la setmana que finí amb el número passat mos contaren que hi va haver rates alloure, i d'aquelles qui tant les agraden els pans sencers, com les sobresades, com les senayes de figues seques; les madones de per Son Catiu s'havien alarmades amb tanta roegadissa.

—D. Juan Llaneros (a) Murta dia 29 s'embarcà per Fernando Poo a ocupar una plassa de ajudant de medicina i farmacia que ha obtinguda, després d'un treball constant, el qual van premiar amb el sou de 5.000 pts. Li donam l'enhorabona i li desitjam salut per difrutar aquesta prebenda.

—En Bernat Faro, talant pins a S'Estelrica tenqué la desgracia de ferir-se un peu amb sa destrai i li hagueren de donar uns quants punts; tot sia per amor de Deu.

—Llegim a «La Veu de Mallorca» que el doctor D. Ignaci Blanes formá part del Jurat calificador dels Jocs Florals del Casal Catalá de Buenos Aires i que es l'iniciador d'unes vetlades selectes en el «Centre Balear», on hi doná una serie de conferencies interessantíssimes.

El Dr. Blanes es artanenc i mos resulta al revés de molts de per aquí, un mallorquinista consumat, conxedor de lo que representa per un fí estimar sa mare que es sa seva llengua, sa nostra llengua estimadíssima.

—Ara qui s'acosten es *darrés dies* se vouen molts d'homes vestits de dona i dones vestides d'homo; aquests desffressos qui a nes pobles que tenen dignitat no son permesos perque afecten a sa moral, seria convenient que fossin privats també an es nostro, majorment cuant van amb sa cara tapada i se presta més a n'es desgavell.

—Es temps en aquesta passada quinsena ha estat més plujós que l'anterior, tampoc sa gent ha pogut fer feina; sobre tot, dia 5 va esser tant abundant s'aigo que caigué que es torrents anaven canó plé, sortint de mare a alguns llocs, però com plovia dols, no va fer mal; els baixos s'ompliren de bassots i es depòsits han aumentat molt de nivell.

Es sembrats fan bona cara, sobre tot ses faves; ses oliveres están ben vestides i ets amatlès comensen a vestir-se de gala; tot fa preveure una bona anyada; que hu sirà, si Deu ho vol.

Dia 8 d'aquest mes a les 3 1/2 del capvespre entre-gà l'ànima a Deu D. Andreu Servera (a) Virell a l'edat de 54 anys. Era persona que contava amb moltes simpaties dins i fora de la població, essent molt estimat de quants l'havien tractat. Es estat molts d'anys Secretari de la Germandat dels Terciari, i de la Adoració Nocturna, essent molt de notar sa religiositat i bon exemple. Baixa al sepulcre deixant s'atribulada esposa i un ninet de set anys.

Que Deu l'haja trobat en estament de gracia i don a sa familia el consol necessari per soportar tan sensible pèrdua.

Círcol d'Obrers Catòlics

El balans fet per aqueixa Societat i Sa Cooperati-va a final d'any doná per resultat:
Compra de mercaderies 18.617'00 ptas.
Venta de id. 16.153'50 »
Ganancia líquida per la Cooperativa 245'29 ptas.
» per la Secció Socors 245'29 »
Fondo d'aqueixa secció 603'93 ptas.
id. del Círcol 19'51 ptas.

—Dia 2 de Febrer celebrá aqueixa entitat Junta General i s'esvairen els rumors que hi havia sobre dissolució. Imperá el bon criteri i les divergencies existents desaparequeren. Deu vulga que sia per be, i que d'aquesta vagi a rumbo.

Religioses

El «Dijous llardé» exposició del Santíssim Sagrament amb ofici major.

Diumenge dia 18 se comensarán les Coranta Hores que cada any se celebren a la Parroquia.

Predicará el Triduo el P. Juan Ginard de San Felipe Neri, natural d'Artá i conegut ja pel públic artanenc com a bon orador, per lo que's segur qu'encara que sien dies de bullici, la Parroquia s'omplirà cada vespre.

El primer dia de Corema hi haurá sermó que predicará el Coremé d'enguany D. Jordi Carbonell de Maria.

—En el Convent de Sant Antoni, dia 18 a les 7, Comunió general pels Terciari i al capvespre funció p'els mateixos amb exposició i plática.

El dijous llardé al capvespre funció de desagravi amb exposició.

Durant la Corema sermó els dimars i divenres p'el P. Fr Pau Puigserver.

El diumenge 25, a las 7 missa de Comunió p'els Terciari i al capvespre: reunió i plática.

Entreteniments

Solucions als del número passat

A les preguntes: 1.ª El temps.—2.ª Un cá.—3.ª Un caliu.

A les semblances: 1.ª Perque te ploma.—2.ª Perque te taló.—3.ª Perque te molla.

A la charada: Olivera.

Endevinaia: Es papé escrit.

Jeroglific: Com mes anys mes atonys.

Les endevinaren totes; N'Estel d'ò.—A les preguntes i Semblances: M. Ll. En P. F. i en Colflori.—Les mateixes, la Xarada i l'Endevinaia en Toni Noni, en Juan de sa dida i na M. S. A sa Xarada tota sola: En Perxaneta. Un Serveri i un Escravat dins llana.

D'Avui

Décimes desbaratades

Un mestre d'aixa va fe
Tonía a un retoli
y quant hu sabé's seu padri
Batle tot d'una l'volgué.
Dins un rollo de papé
L'enviá a Puigpunyent
Y pes camí fe tant de vent
Que dins Russia l'va tirá
Segons mos digué es gorá
Qu' allà feia d'escrivent.

**

Un ratoli en camieta
De s'alegría ballava
Els dies que festetjava
Na Juana de s'Aumeta
I una pussa fadrineta
Devant un mirai molt gros
Retretá a Sant Ambrós
Quant estava a s'agonia
Tocant una xeremia
Amb sa caramella d'ós.

Preguntes

1.ª ¿Que sol fe un capellá qu'ut ha dit sa primera missa?

2.ª ¿Quina carrera es sa més brillant?

3.ª ¿Qui es que no está satisfeta fins que la maten?

Semblances

1.ª ¿Amb que s'assembla sa soifa a un ferró?

2.ª I un cobradó de consuina a una possessió?

3.ª ¿I un diari a la Seu?

Xarada

Diuen que *prima* es un abre
ben gallart i beu hermós.
De *prima tersa* en fan corda
qu' usen pobres i senyors.
Prima dos es una cosa
que fan servi es carnicés
i el meu *Tot* per nins i homos
n'es bon entreteniment.

Fuga de vocals

J. n. s. q. p. g. r.
q. m. m. r. i. m. n. t. n. s.
s. n. p. r. l. m. n. b. r. s.
l. m. b. s. s. d. s. l. b. r. s. r. l.

Endevinaia

Quant no faig feina estic dret
i quant en faig ajagut
no'm miren quant estic net
i em toquen quant estic brut.

Jeroglific

B. D. J. i A Q I

Pigota menja.

Les solucions al número qui ve

Per excés d'original deixam una partida de traballs i noticies p'el n.º próxim.

Estampa d'en Amengual y Muntaner.—Palma.—1917.

GRAN COLMADO ARTANENC

===== d'en =====

GUIEM BUJOSA (a) Ganancia

ARTANENCs: No compreu res que no passeu abans per aquesta casa
Mai vos ne tornareu de buit, perquè es sa que ven

MES BARATO I MILLOR

Comestibles de tota casta, licors, dolces, galletes, etc., etc. : : : Grandiós surtit de Perfumeria

TOT A BON PREU

Aquesta casa te deposit especial del celebrat "ANIS TUNEL"

Fixau-vos be en sa Direcció: CENTRO, 7, 9 y 11 - ARTA

Aquí s'hi despatxen també els servicis de l'Agencia Bujosa (a) Ganancia (única Agencia) que serveix amb puntualidad i barato qualsevol encàrrec se li fassa per Ciutat pels altres pobles de Mallorca o p'es Continent

Despaig a Artá: Centro, 7, 9 y 11

Despaig a Palma: Estanc d'es Banc de s'Oli

EBANISTERIA MODERNA

===== DE =====

MIQUEL MOREY

Amb prontitut s'enllesteix qualsevol treball li encomanin

Mobles fins, de tots es estils p'el parament de casa

Especialidad en cordats de cadires a l'antiga

Pintats i dorats fins, de tots es gusts

*Abans de casar-vos i abans de comprar a cap altra banda
passau primer per aquesta casa*

Carré de la Parroquia - Artá

En la Libreria, Papereria, i Centre de Suscripcions

===== DE =====

Ferrer i Sureda

Vos servirán en puntualidad qualsevol llibre o publicació
pogheu desitjar, manco les pornográfiques

A PREUS MOLT LIMITATS

SE VENEN TAMBÉ

paper de totes classes i tamany, llibretes, quaderns,

plecs, lápís, tintes i llibres escolars a la menuda i en gros

Notau be la direcció: QUATRE CANTONS, 3

FARMACIA

===== DE =====

LLORENS GARCIES

OBERTA A TOTES HORES DE LA NIT

* * * * * Vins i aixarops medicinals
Aixarops de cucs del Doctor Morey * * * * *
* * * preparat amb erba cuquera d'Artá

Plassetta d'es Marxando

VI - VI - VI

DE SA DAVESA

Vins de Taula i Vins Blancs

A TOT PREU

a la menuda i en gros les ven

Mestre Arnau Caselles (a) Garamen

RECTE, 8 ===== ARTA